

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 15CoE/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815204514
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Baranová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7815204514.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Evy Baranovej a členov senátu JUDr. Tamary Sklenárovej a JUDr. Milana Končeka, v exekučnej veci oprávneného: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 50 361 368, korešpondenčná adresa Vajnorská 100/A, Bratislava, proti povinnému: E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, XXX XX Z., vedenej na Exekútorskom úrade súdnej exekútorky Mgr. Jany Virličovej, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, pod č. EX 841/15, o vymoženie 719,69 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 09.02.2016 č. k. 8Er/414/2015-64, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd pokračuje v konaní so spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, Vajnorská 100/A, Bratislava ako právnym nástupcom oprávneného PRO CIVITAS s.r.o., IČO: 45 869 464, Vajnorská 100/A, Bratislava.

II. Potvrdzuje uznesenie.

III. Účastníkom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením žiadosť súdnej exekútorky Mgr. Jany Virličovej, Exekútorský úrad so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že mu bola dňa 28.04.2015 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., sp. zn. IA-C/0214/1236 zo dňa 25.04.2014. Rozhodcovský rozsudok bol podľa jeho odôvodnenia vydaný na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 11.02.2010 medzi právnym predchodcom oprávneného (Poštová banka, a.s.) a povinným. Právomoc rozhodcovského súdu na rozhodovanie predmetného sporu bola daná v zmysle článku 10 bod 10.2. všeobecných obchodných podmienok (VOP) s použitím článku 3 bodu 6 zmluvy o úvere - rozhodcovská doložka.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 243d ods.1, 2, § 44 ods.2, ods.3, § 41 ods.2 písm.d), § 36 ods.2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, § 44 ods.1, § 45 ods.1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 1 ods. 2, § 2 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách, § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 52 ods.1, 3, 4, § 53 ods.1 prvej vety, ods.4 písm.r), ods.5, § 54 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že úver poskytnutý povinnému na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi

právnym predchodcom oprávneného Poštovou bankou, a.s., Bratislava ako veriteľom a povinným ako dlžníkom je spotrebiteľským úverom. V bode 10.2. sa nachádzala rozhodcovská doložka, ktorú súd prvej inštancie považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že rozhodcovská doložka bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie spotrebiteľ ovplyvniť nemohol, podmienky v nej obsiahnuté si osobitne nevyjednal a nemal možnosť ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky aj vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Už vzhľadom k tejto skutočnosti považoval súd prvej inštancie rozhodcovskú doložku za neprijateľnú, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná. Okrem toho nútila spotrebiteľa v prípade sporu podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, čím mu bola odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Tým rozhodcovská doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného súd prvej inštancie posúdil predmetnú rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je neplatná, v dôsledku čoho rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť, nie je spôsobilým exekučným titulom, a preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie pôvodný oprávnený. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a súdnemu exekútorovi udelil poverenie na vykonanie exekúcie, alebo aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie oprávnený odôvodnil dôvodmi podľa § 205 ods.2 písm.a), písm.d), písm.f) a písm.e) a § 221 ods.1 písm.d), písm.f) a písm.h) O.s.p. Oprávnený uviedol, že exekučný súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia, keď skúmal iné listiny ako pripúšťa výslovné znenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku; tvrdil, že súd prvej inštancie prekročil zákonné limity pre skúmanie exekučného titulu podľa § 45 ods.1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a prekážky rozsúdenej veci, a to skúmaním rozhodcovskej doložky; zdôraznil, že súd prvej inštancie nesprávnou aplikáciou právnych predpisov vylúčil možnosť riešiť spory podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, keď neprihliadol na povinnosť pôvodného veriteľa postupovať podľa § 93b Zákona o bankách; uviedol, že exekučný súd nesprávne aplikoval § 53 ods.4 Občianskeho zákonníka, porušil § 153 ods.1 O.s.p., v napadnutom rozhodnutí absentujú akékoľvek dôkazy pre právne závery v ňom uvedené a pre rozhodnutie vo veci; zastával názor, že súd prvej inštancie konštruoval nový skutkový stav bez účasti oprávneného, keďže pri skúmaní žiadosti o udelenie poverenia vykonával samostatne nové dokazovanie skutkového stavu a odňal mu možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu; vytýkal súdu prvej inštancie nesprávnu aplikáciu sekundárneho práva Európskej únie v horizontálnych vzťahoch a judikatúry Európskeho súdneho dvora; tvrdil, že súd prvej inštancie porušil právnu istotu a legitímne očakávania a s poukazom na rozhodnutia všeobecných súdov uviedol, že exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenie vydajú aj zamietajú a zastával názor, že exekučný súd neprimerane zvýhodňuje povinného na základe jeho postavenia. Oprávnený na podporu svojej argumentácie citoval z rozhodnutí všeobecných súdov a Ústavného súdu SR a zdôraznil, že exekučný súd svojím postupom znemožnil oprávnenému uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku. Uviedol tiež, že Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. ako zriaďovateľ rozhodcovského súdu, ktorý vydal exekučný titul, je členom záujmového združenia Rozhodcovská a mediačná, a.s. zapísaného v zozname stálych rozhodcovských súdov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR a je držiteľom povolenia rozhodovať spotrebiteľské spory v súlade s § 73 ods.5 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

5. Súdna exekútorka a povinný sa k odvolaniu pôvodného oprávneného nevyjadrili.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie podal pôvodný oprávnený v zákonnej lehote, prejednal odvolanie podľa § 379 a § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože nejde o odvolanie, na prejednanie ktorého je podľa § 385 C.s.p. potrebné nariadiť pojednávanie a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. V odvolacom konaní nastala podstatná právna skutočnosť, a síce tá, že spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o., IČO: 45 869 464, Vajnorská 100/A, Bratislava, zanikla dňa 09.08.2017 v dôsledku zlúčenia. V tento deň bola predmetná spoločnosť vymazaná z obchodného registra. Jej právnym nástupcom sa stala spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, Vajnorská 100/A, Bratislava.

8. Podľa § 64 veta prvá C.s.p. ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom.

9. Podľa § 378 ods.1 C.s.p. na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Keďže oprávnený - spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. zanikla v dôsledku zlúčenia, odvolací súd rozhodol v zmysle § 64 veta prvá C.s.p. tak, že v konaní pokračuje s právnym nástupcom oprávneného označeného vo výroku I. tohto uznesenia.

11. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods.2 C.s.p.), na doplnenie jeho odôvodnenia a k odvolaniu pôvodného oprávneného odvolací súd uvádza nasledovné:

12. V prejednávanej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., sp. zn. IA-C/0214/1236 zo dňa 25.04.2014, ktorým bolo povinnému uložené zaplatiť právnomu predchodcovi oprávneného 1.336,24 eur s príslušenstvom. Právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a vydať predmetný rozsudok zakladala rozhodcovská doložka uvedená v článku 3 bode 6 zmluvy o úvere a v článku 10 bod 10.2.2. všeobecných obchodných podmienkach pre úver, ktoré tvoria súčasť hlavnej zmluvy uzatvorenej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným.

13. Exekučné konanie v predmetnej veci sa začalo dňa 31.03.2015, kedy bol doručený súdному exekútorovi návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Od 01.04.2017 je účinná novela Exekučného poriadku, ktorí v prechodnom ustanovení § 243h ods.1 zakotvila, že ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Keďže ustanovenia § 243i až 243k na danú vec nedopadajú, je potrebné na túto exekúciu aplikovať ustanovenia Exekučného poriadku účinné do 31.03.2017.

14. Podľa § 44 ods.2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.03.2017 (Exekučného poriadku) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm.c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

15. V citovanom ustanovení je vyjadrená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože poverenie môže vydať len vtedy, ak žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom. Len súlad všetkých troch uvedených písomností so zákonom umožňuje poverenie udeliť, nesúlad i len jednej z nich udelenie poverenia vylučuje.

16. Vychádzajúc z právnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku je zrejmé, že povinnosťou exekučného súdu je dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu vedenia exekúcie, na návrh účastníka konania, alebo aj bez takéhoto návrhu a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj primerane procesne zareagovať.

17. Pri skúmaní, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, má exekučný súd právo posúdiť aj platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky, ak exekučným titulom v konaní je rozhodcovský rozsudok vydaný na základe tejto rozhodcovskej doložky, čo vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, napr. v uznesení zo dňa 09.02.2012 sp. zn. 3Cdo/122/2011 Najvyšší súd SR konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Podobne v uznesení zo dňa 05.12.2012 sp. zn. 6Cdo/135/2012 uviedol, že ak je právomoc rozhodcovského súdu závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy, exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods.2 Exekučného poriadku okrem iného zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je

logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Ďalej v uznesení zo dňa 21.03.2012 sp. zn. 6Cdo/1/2012 zdôraznil, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu.

18. V posudzovanej veci nebolo sporné, že zmluva o úvere uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

19. Podľa § 53 ods.1 veta prvá Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

20. Podľa § 53 ods.4 písm.r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

21. Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky, lebo dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je, že spotrebiteľovi, teda povinnému, je odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak dodávateľ podá žalobu na rozhodcovský súd. Pre povinného to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si dodávateľ už predformuloval v zmluve, a na výbere ktorej spotrebiteľ nemal žiadnu účasť. Pritom tak dôležitá klauzula, akou je dojednanie osoby na rozhodovanie sporu, je skrytá v množstve iných klauzúl z dôvodu, aby sa nekomplikoval proces založenia sporového procesu podľa predstáv dodávateľa.

23. Odvolací súd zastáva názor, že ak rozhodcovská doložka nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v tak závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, pretože riešenie sporov z úverovej zmluvy rozhodcovským súdom je dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné. Neprijateľná zmluvná podmienka je podľa § 53 ods.4 Občianskeho zákonníka zmluvnou podmienkou absolútne neplatnou, preto nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a takto (bez právomoci rozhodcovského súdu) vydaný rozhodcovský rozsudok, t.j. vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, nie je spôsobilým exekučným titulom. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie správne uzavrel, že neboli splnené podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

24. Ak pôvodný oprávnený v podanom odvolaní namietal, že v čase podpisu zmluvy bol právnym predchodcom oprávneného (Poštová banka, a.s.) povinný podľa § 93b zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné spory budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní, ani táto odvolacia námietka neobstojí.

25. Uvedené ustanovenie podľa názoru odvolacieho súdu nijako nezbavovalo právneho predchodcu oprávneného predložiť povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnému sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať takýto návrh, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní.

26. Pokiaľ právnym predchodcom oprávneného takto nepostupoval, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávneným doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, správne súd prvej inštancie

konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a správne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nespôsobilý exekučný titul.

27. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods.1 C.s.p. v spojení s § 255 ods.1 C.s.p. a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože pôvodný oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný a ostatným účastníkom preukázateľné trovy tohto konania nevznikli.

29. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Podľa § 424 C.s.p. dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods.1 C.s.p.).

V dovolaní sa podľa § 428 C.s.p. popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov uvedených v § 429 ods.2 C.s.p.). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods.1 C.s.p.).